

Kirsten må flygte fra ny teknologi

EL-OVERFØLSOM:

For fire år siden fandt 66-årige »Kirsten« ud af, at hun led af el-overfølsomhed.

SJÆLLAND: Det starter med synsforstyrrelser, og så mærker hun et voldsomt tryk i baghovedet, jo tættere på den store el-mast i Præstø hun kommer.

66-årige »Kirsten«, der ikke ønsker at stå frem med sit rigtige navn af frygt for ondskabsfulde reaktioner fra omverdenen, er ramt af EHS også kaldet el-overfølsomhed. Hun er en af det stigende antal danskere, der bliver ramt af overfølsomhed for elektriske spændinger i luften fra el-master, trådløst internet, mobiltelefoner, som kan give alt fra hjertebanken, synsforstyrrelser, migræne og trykken for bryst til angst og depression.

Feber kom i ny bolig

Det er fire år siden, at Kirsten fandt ud af, at hun led af el-overfølsomhed. Da hun flyttede fra et hus ved havet ind til byen på Bornholm, blev hun inden indflytningen ramt af høj feber, hver gang hun havde stillet et par småting af og overnattet i huset. En veninde, der selv har el-overfølsomhed, overtalte hende til, at hun skulle komme og måle frekvenserne i huset. Måleapparatet viste store udslag ved »Kirstens« seng. Ved en nærmere undersøgelse viste det sig, at underboen havde en trådløs router stående lige under Kirstens seng.

- Jeg kendte ikke noget til el-overfølsomhed. Jeg begyndte at miste førligheden i benene og overvejede, om

Kirsten har en mobiltelefon, men den er næsten aldrig tændt. Tv kan hun kun holde ud at se i små doser. Den 66-årige kvinde, hvis rigtige navn er redaktionen bekendt, lider af el-overfølsomhed. Foto: Bjørn Armbjørn

det kunne være sklerose, men jeg vidste også, at når jeg var ude ved klipperne, var der ikke noget - formentligt fordi de skærmer for stråling. Jeg kontaktede min læge, som kendte til el-overfølsomhed, men ikke kunne give mig en diagnose, da det endnu ikke er anerkendt i Danmark. - Så langt er vi ikke kommet endnu, sagde han, fortæller hun.

Flyttede fire gange

Siden den dag, hvor Kirsten fandt ud af, at det var el-overfølsomhed, hun led af, har hun gjort alt, hvad hun kunne for at finde et

sted at bo permanent.

I stedet har den 66-årige kvinde lejet et sommerhus, flyttet i campingvogn og boet længere perioder hos sin mor og søster, men intet virkede i længden, og hun har nu flyttet fire gange på to år. Nu bor den EHS-ramte i udkanten af en skov langt fra landevejen og med fem kilometer til den nærmeste nabo. Her havde hun lejet sig ind for seks måneder, men nu bor hun der på tredje år.

- Jeg kan ikke finde noget andet, hvor jeg kan være. Jeg føler mig jaget vildt. Jeg lever det meste af tiden alene og fuldstændigt isoleret

fra det omgivende samfund. Jeg går ikke til foredrag, kurser, familiefødselsdag. Jeg gør, hvad jeg kan for at slippe for maste-stråling. I stedet kommer min søn og børnebørn og min mor her, fortæller hun.

Symptomer kan ikke ses

Når Kirsten er »heldig«, behøver hun kun at tage ud at handle tre gange om måneden. Inden hun sætter sig i bilen mod supermarkederne, ifører hun sig specialsyet hat, bukser og trøje af bomuld med sølvtråde, der skal beskytte kroppen mod stråling og særligt hjernen

og nervebanerne. Og der skal meget til, for at hun tager til lægen og tandlægen.

- Noget af det værste er følelsen af ikke at blive forstået. Folk tror, at du er skør, når du fortæller om det. Min søn begyndte at gå til psykolog, fordi han troede, at jeg var blevet psykisk syg, fortæller Kirsten, der sagtens kan forstå, at folk reagerer, når hun fortæller om symptomerne.

- Det er ikke noget, man kan se, høre eller lugte. Det er ikke noget, man ser på tv.

Ud i solen

Og selv om det bliver svæ-

FAKTA

Om EHS:

- EHS er en forkortelse for Elektro Hyper Sensitivitet og kaldes ofte el-overfølsomhed.
- Personer med EHS reagerer med forskellige symptomer i forbindelse med ophold i nærheden af udstyr, der afgiver elektromagnetisk stråling, også omtalt som elektromagnetiske felter.
- EHS er opstået i kølvandet på den stigende anvendelse af elektrisk og trådløst udstyr, som har bragt strålingen op på et sundhedsskadeligt niveau.

Kilde: www.ehsf.dk

Flere lider af el-overfølsomhed uden at vide det

EL-OVERFØLSOM: Symptomerne på el-overfølsomhed kan minde om stress. Derfor er flere formentligt ramt end antaget.

Af Maja Andersen

SJÆLLAND: Omkring 200 danskere er medlem af foreningen for el-overfølsomme, EHS-foreningen, men det er ikke et udtryk for antallet af ramte.

Det siger formand for foreningen, Ellen W. Ohlsen.

Der er nemlig et antal danskere, der ikke ved, at det er el-overfølsomhed, de lider af. Symptomer

Der er sikkert mange, der går rundt med symptomerne uden at vide, hvad de skyldes, og at det kan være EHS.

Ellen W. Ohlsen,
formand EHS-foreningen

som hovedpine, svimmelhed, træthed, hjertebanken og søvnproblemer minder nemlig om stress.

Personer, der lider af overfølsomhed overfor elektromagnetisk stråling også kaldet EHS, reagerer

med forskellige symptomer i nærheden af udstyr, der afgiver elektromagnetisk stråling som mobilmaster, radio.

- Der er sikkert mange, der går rundt med symptomerne uden at vide, hvad de skyldes, og at det kan være EHS. Man bliver først klar over det, når symptomerne bliver så voldsomme, at man kan mærke sammenhængen med udsættelsen for elektromagnetiske felter, og dér kan det være for sent, siger formand for EHS-foreningen Ellen W. Ohlsen, der selv lider af EHS.

Beviserne er der

I Europarådets resolution af 1815 fra 2011 opfordrede rådet til medlemslandene sørger for at nedbringe mængden af elektromagnetisk stråling især radiofrekvenser fra

mobiltelefoner, og i andre europæiske lande er EHS anerkendt som en fysisk lidelse. Men herhjemme vil Sundhedsstyrelsen ikke anerkende den.

- Det typiske billede er, at uafhængige forskere, der ikke bliver betalt af industrien, finder skadevirkninger, mens de andre ikke gør. Og det er dem, Sundhedsstyrelsen lægger sig op af, siger EHS-formand Ellen W. Ohlsen.

Flere teknologier på vej

Et af EHS-foreningens medlemmer er seniorforsker ved Afdeling for Epidemiologi og Genomisk Mikrobiologi på Danmarks Tekniske Universitet, DTU, Vibeke Frøkjær Jensen, der også er en del af Rådet for Helbredssikker Telekommunikation. Hun er ramt af el-over-

følsomhed og undrer sig over, at Sundhedsstyrelsen ikke vil anerkende de undersøgelser, der fortæller om de helbredsskadelige virkninger af teknologien. Den teknologiske udvikling buldrer derimod frem.

- Der skal være G4 overalt og smartmeters (eksempelvis fjernlæste el-målere, red.) er en kilde, der kommer ind i vores hjem, og som vi ikke kan sige nej til. Der er også adskillige studier, der beviser, at raske personer får forstyrret deres søvn af mikrobølger, fortæller hun.

Vibeke Frøkjær Jensen, der blev bevidst om sin el-overfølsomhed i 2010, har i dag fået det bedre og kan passe sit arbejde.

sj@sn.dk